

Limburg Leefbaar

Verkiezingsprogramma SP Limburg 2015-2019

Inleiding

Het landelijk beleid van de regering VVD-PvdA heeft ervoor gezorgd dat zekerheden in een rap tempo worden afgebroken. Op veel gebieden hebben wij moeten inleveren, zoals op goede zorg, betaalbaar en veilig wonen, werk, inkomen, een veilige leefomgeving en een gezond milieu.

Als het aan de SP ligt gaan we in Limburg niet bij de pakken neer zitten, maar stropen we de mouwen op om stevig te bouwen aan een provincie waarbij álle Limburgers centraal staan. We zetten in op een nieuwe toekomst om Limburg weer leefbaar te maken. Dit doen we door te investeren in een samenleving waarin de menselijke waardigheid weer centraal komt te staan, waarin iedereen gelijke kansen wordt geboden en waarin de solidariteit wordt hersteld. Wij willen investeren in mensen, nieuwe energie en nieuwe banen. Wij kijken naar een toekomst waarbij wij, samen met u, nieuwe kansen creëren en niet de markt laten bepalen wat goed voor u is. Wij investeren in zaken waar alle Limburgers profijt van hebben. Wij zetten ons in voor een gezonde en leefbare provincie: een 100% sociaal Limburg!

Daan Prevo, Lijsttrekker

Inhoud

1. Limburg 100% sociaal.....	4
2. Limburg werkt	7
3. Limburg geeft energie.....	9
4. Limburg bereikbaar	11
5. Limburg groen.....	13
6. Limburg beleeft.....	15
7. Limburg bestuurt	17
8. Limburg betaalbaar	19

1. Limburg 100% sociaal

“De provincie werkt samen met gemeenten aan een 100% sociaal Limburg”

Door de vele bezuinigingen en nieuwe taken hebben steeds meer gemeenten minder geld om haar taken naar behoren uit te voeren. De provincie heeft geen rechtstreekse taken meer als het gaat om zorg. De provincie kan echter wel, vanuit het belang van het welzijn van haar inwoners, bijdragen aan een gezond leefklimaat en een leefbare omgeving. Daarom moet de provincie, in samenwerking met gemeenten en andere belanghebbende partijen, mede-verantwoordelijkheid nemen door solidair te zijn met gemeenten en deze te ondersteunen op het gebied van zorg, armoedebestrijding en op peil houden van voorzieningen.

Omgaan met bevolkingskrimp

De bevolkingsdaling in Limburg drukt ook de komende decennia haar stempel op de ontwikkelingen in Limburg. Niet alleen in de steden maar ook in veel dorpen en buurten ontstaan problemen door het verdwijnen van voorzieningen, groeit de leegstand en verloedert de omgeving. Deze krimp moet afgezwakt worden door Limburg weer een aantrekkelijke vestigingsregio te maken. Goed openbaar vervoer, betaalbare woningen, onderwijs dat aansluit op werk, banen en een bloeiende culturele sector zijn voorwaarden om in Limburg goed te kunnen wonen, werken en leven. De provincie moet zich, samen met gemeenten, inspannen om het voorzieningenniveau in steden, dorpen en wijken op een voor bewoners goed niveau te houden en nieuwe kansen te creëren op alle leefgebieden waar gemeenten dat niet meer alleen kunnen.

Onze voorstellen

- De provincie moet in samenwerking met gemeenten bijdragen aan het in stand houden van voorzieningen in buurten en dorpen, bijvoorbeeld via ondersteuning van de realisatie van multifunctionele centra waar ontmoeting en het aanbieden van diensten centraal staan. Denk hierbij aan een consultatiebureau, centrum voor jeugd en gezin, wijkverpleging maar ook voor boekenuitleen en de huisvesting van verenigingen.
- Daar waar voorzieningen als (sport)verenigingen, winkels of peuterspeelzalen uit dorpen en buurten verdwijnen, moet de provincie er voor zorgen dat belangrijke voorzieningen voor iedereen bereikbaar zijn door goed openbaar vervoer.

Welzijn en gezondheid

Uit onderzoeken blijkt dat de gezondheidssituatie van Limburgers slechter is dan die van de rest van Nederland. Vergrijzing, maar ook armoede, een laag opleidingsniveau en ongezonde leefgewoonten hebben een negatieve invloed op de gezondheid van Limburgers. Door actief te werken aan het verbeteren van het woon-, werk-, en leefklimaat in Limburg, kan de provincie een belangrijke bijdrage leveren aan het verbeteren van de gezondheid van haar inwoners.

Per 1 januari 2015 heeft de provincie haar taken op het gebied van de jeugdzorg overgedragen aan de gemeenten. Dit betekent niet dat de provincie nu rustig achterover

moet gaan leunen. Vanuit de kennis en ervaring én in het belang van kinderen en gezinnen, moet de provincie waar nodig de gemeenten blijven ondersteunen. Daarnaast moet de provincie zich hard maken voor het behoud van werkgelegenheid in de (jeugd)zorg.

Onze voorstellen

- De provincie dient de gemeenten waar mogelijk te ondersteunen in het aanpakken van gezondheidsproblemen door sociale of economische achterstand.
- Daar waar bij de overdracht van de jeugdzorg naar gemeenten problemen ontstaan, moet de provincie de eerste jaren blijven bijspringen met kennis en/of middelen. Om de transformatie van de zorg binnen gemeenten te ondersteunen, richt de provincie een innovatiefonds op.
- De provincie stelt middelen beschikbaar om initiatieven en innovatie op het gebied van zorg en welzijn te stimuleren en mogelijk te maken. Hierbij wordt nadrukkelijk gekeken naar de gevolgen van de bevolkingskrimp en verbetering van de gezondheid in Limburg.
- De provincie zet alles in het werk om volwaardige streekziekenhuizen binnen Limburg te behouden. Goede basiszorg als verloskunde, kindergeneeskunde en spoedeisende hulp moeten in iedere regio beschikbaar blijven.

Goed en betaalbaar wonen

De huurprijzen van de sociale woningen zijn de afgelopen jaren enorm gestegen terwijl steeds meer mensen minder kunnen betalen. Steeds meer mensen met een koopwoning komen financieel in de problemen. Iedereen moet in Limburg een goede en betaalbare woning kunnen vinden. Om jongeren een goede start te geven en de sociale samenhang van buurten te verbeteren, is het belangrijk dat de provincie er op toeziet dat er in Limburg voldoende betaalbare (huur)woningen zijn. Omdat het aantal ouderen in Limburg de komende jaren zal blijven toenemen, zal ook het woningaanbod hierop aangepast moeten worden. De SP vindt dat het woningenprobleem nu eindelijk eens goed aangepakt moet worden.

Onze voorstellen

- Er komt een provinciaal plan voor de renovatie en bouw van goedkope en betaalbare sociale huurwoningen in de hele provincie. Op deze manier wordt voorkomen dat in gemeenten vooral dure woningen worden gebouwd, waardoor mensen met een laag inkomen, jongeren en starters op de woningmarkt geen woning kunnen vinden. Tegelijkertijd zorgen we hiermee voor meer werk in de bouw.
- Bij woningbouwprojecten waarbij de provincie betrokken is, gaat renovatie voor sloop en nieuwbouw. Het opknappen en isoleren van woningen is een duurzamere en betere oplossing.
- De provincie verleent geen steun aan de sloop van sociale woningbouw zonder dat er een alternatief voor de bewoners in dezelfde prijsklasse is.
- Het bouwen van levensloopbestendige- en energiezuinige woningen, evenals het duurzaam renoveren van (huur)woningen, wordt gestimuleerd.
- Voor onverkoopbare woningen wordt een provinciaal plan gemaakt om mensen te helpen bij verkoop of verhuur.

Sport en beweging

Niet iedereen kan sporten of bewegen. Voor steeds meer gezinnen is het onbetaalbaar geworden of zijn er te weinig voorzieningen in de buurt. Een laagdrempelig en breed

sportaanbod levert een belangrijke bijdrage aan de kwaliteit van onze samenleving. Sport verbindt mensen en voorkomt sociale uitsluiting. Daarnaast is meer bewegen gezond voor jong en oud. Hoe jonger mensen met sporten beginnen, hoe langer zij actief blijven.

Onze voorstellen

- Initiatieven om meer Limburgers te laten bewegen krijgen ondersteuning, want deze komen de gezondheid ten goede. De provincie zet hierbij in op amateur- en breedtesport en bewegen voor ouderen en mensen met een beperking.
- Ieder kind moet kunnen sporten. Samen met gemeenten en maatschappelijke organisaties (zoals het jeugdsportfonds) zorgen we ervoor dat ieder kind toegang heeft tot een sportvereniging.
- Ieder kind moet leren zwemmen! Het is een gezonde basisvaardigheid die ook zorgt voor veiligheid. De provincie gaat zich inzetten om, samen met gemeenten, schoolzwemmen weer mogelijk te maken.
- Topsportevenementen kunnen alleen aanspraak maken op provinciale subsidie als zij dit koppelen aan breedtesport en daarmee iets terugdoen voor de samenleving. De provincie is terughoudend in het financieren van internationale sportevenementen en stopt met het betalen van tekorten terwijl commerciële organisaties vaak profiteren ten koste van Limburgse bedrijven.
- De provincie zal geen middelen beschikbaar stellen voor commerciële (betaalde) sport of fusies van betaalde sportclubs. Professionele topsport dient door commerciële partijen bekostigd te worden; de provincie kan wel op facilitair gebied ondersteuning bieden.
- De Provincie helpt gemeenten bij het openhouden van sportvoorzieningen als openbare zwembaden en sportaccommodaties die door meerdere verenigingen worden gebruikt.

2. Limburg werkt

“Aan de slag om voor elk opleidingsniveau nieuwe banen te scheppen”

Niet alleen de economische crisis, maar ook de aanhoudende bezuinigingen hebben de afgelopen jaren hun tol geëist. Tienduizenden mensen hebben hun baan verloren en veel bedrijven, met name in het midden- en kleinbedrijf zijn failliet gegaan. Een groeiende groep zelfstandige ZZP-ers in o.a. de bouw en de zorg wordt uitgebuit en kan amper het hoofd boven water houden. De hoogste tijd om werk te maken van banen voor élk opleidingsniveau!

De maakindustrie vormt een belangrijk onderdeel van de Limburgse economie en moet zoveel mogelijk behouden blijven, omdat het voor banen zorgt voor mensen met een lage opleiding. Tegelijkertijd moet de provincie inzetten op vernieuwing van producten en diensten. Investeren in kennistechnologie is noodzakelijk voor nieuwe banen en om de concurrentie met andere regio's aan te kunnen. De provincie heeft hier de rol van aanjager door gemeenten, bedrijven, onderwijs, creatieve ondernemers en onderzoeksinstituten bij elkaar te brengen en deze te steunen om kansen waar te maken.

De SP wil dat er komende jaren heldere keuzes worden gemaakt voor zaken waar Limburg goed in is en waarin de provincie zich kan onderscheiden door te investeren in productie en ontwikkeling van duurzame energiebronnen. Door in te zetten op versterking van de landbouw. Door gericht te investeren in kennis, technologie en logistiek. Door Limburg nog aantrekkelijker te maken voor toerisme en recreatie. Door te zorgen voor een goed geschoolde beroepsbevolking, waarbij de aansluiting tussen opleidingen en arbeidsmarkt van het allergrootste belang zijn.

Onze voorstellen:

- Economische ontwikkelingen en investeringen die concrete banen opleveren en het vestigingsklimaat verbeteren moeten door de provincie worden ondersteund. Bij deze (financiële) ondersteuning worden altijd concrete en transparante afspraken gemaakt, die jaarlijks worden geëvalueerd.
- De provincie gaat samen met gemeenten, vakopleidingen, vakbonden, ondernemers en uitkeringsinstanties regionale economische plannen maken om nieuwe banen te creëren en het huidige aantal banen te behouden. Bij het creëren van werkgelegenheid moet bijzondere aandacht zijn voor doelgroepen die het moeilijk hebben op de arbeidsmarkt, zoals jongeren, 45-plussers en mensen met een arbeidsbeperking.
- Vanuit de provincie gaat momenteel veel geld via commerciële loopbaanbegeleidings- en coachingbureaus naar allerlei projecten om werklozen aan het werk te krijgen. Dit geld moet voortaan rechtstreeks naar gemeenten voor structurele projecten en initiatieven van scholen en/of werkgevers.
- Het MKB is, net als de landbouw, van groot belang voor de economie en werkgelegenheid. De provincie moet in het belang hiervan ook innovatie in het MKB stimuleren door voortzetting en zelfs uitbreiding van het MKB-fonds. Ondernemers (MKB, landbouw, ZZP én creatieve industrie) met kansrijke plannen moeten hier een beroep op kunnen doen nu de banken het laten afweten en alleen nog kredieten verlenen tegen vaak onacceptabele voorwaarden en aan een beperkt aantal bedrijven.

- De provincie moet zelf, met gemeenten en met alle Limburgse werkgevers bindende afspraken maken over voldoende en kwalitatief goede werkervarings- en stageplekken voor zowel vmbo-, mbo- als hbo-studenten.
- De provincie streeft naar behoud van werkgelegenheid in de zorg. Begeleiding van werk naar werk en om- en bijscholing zijn hierbij noodzakelijk om gekwalificeerd personeel te behouden voor de zorg. Innovatieve ontwikkelingen in de zorg zijn ook van belang voor onze economie en krijgen volle steun.
- Arbeidsmigranten werken conform in Nederland geldende arbeidsvoorwaarden en cao's om arbeidsverdringing én uitbuiting te voorkomen. Arbeidsmigranten hebben recht op fatsoenlijke en legale huisvesting om overlast en uitbuiting te voorkomen. De provincie zal hier samen met gemeenten toezicht op houden en werkgevers stimuleren om buitenlandse werknemers deel te laten nemen aan taal- en integratielessen.
- Het verdringen van arbeidsplaatsen door de 'gedwongen' inzet van vrijwilligers en gedwongen mantelzorg wijzen we af.
- De provincie zet in op betere bereikbaarheid en de (her)inrichting van bestaande bedrijventerreinen, daarbij rekening houdend met de omgeving en de gevolgen voor natuur en luchtkwaliteit. De provincie moet het voortouw nemen in het maken van afspraken tussen gemeenten om de onderlinge concurrentie van bedrijventerreinen in het lokken van bedrijven te stoppen.
- De provincie zet zich in om ambachtelijke vakonderwijs naar Limburg te halen. Scholen voor beroepsonderwijs dienen, naast algemene educatieve taken, optimaal in te spelen op nieuwe ontwikkelingen en sectoren waar dringend mensen nodig zijn.
- De provincie doet samen met gemeenten onderzoek naar de kwaliteit en kwantiteit van recreatieve en toeristische mogelijkheden. In overleg met gemeenten, VVV, Leisureport en andere partijen in de toeristenbranche wordt bekeken hoe de recreatieve en toeristische functies verbeterd kunnen worden hierbij gaat het om aantrekkelijke verbindingen tussen natuur, cultuurhistorisch erfgoed, kunst en cultuur, sport en de promotie hiervan.

3. Limburg geeft energie

“Limburg maakt werk van nieuwe energie”

Tot nu toe hebben achtereenvolgende coalities in Limburg meer over duurzaamheid en energie uit hernieuwbare bronnen gesproken dan dat er daadwerkelijk iets is uitgevoerd. Er moet nu eindelijk écht werk worden gemaakt met zowel energiebesparing als de opwekking van duurzame energie. Het opwekken van schone energie zorgt voor extra werkgelegenheid in een gezonde leefomgeving. Energie is een primaire levensbehoefte en mag wat de SP betreft niet zonder meer worden overgelaten aan de markt. De SP wil dat Limburg de meest duurzame provincie van Nederland wordt, waarbij we onze energie zelf opwekken en deze zo goedkoop mogelijk aanbieden aan onze inwoners.

Limburg heeft twee gezichten. Het ene is dat van een mooie provincie, waar mensen graag wonen, werken en recreëren. Het andere gezicht is niet zo fraai. De enorme schaalvergroting in de landbouw met negatieve gevolgen voor mens, dier en milieu, de ongewenste groei van bedrijventerreinen, problemen in de handhaving van milieuoverlast, grote vervuilende industrie zowel in Limburg als de grensgebieden met Duitsland en België en de aantasting van landschap, rust en ruimte. Limburg moet duurzamer worden, alleen al vanwege onze verantwoordelijkheid voor het milieu. Duurzaamheid is gebaseerd op een lange termijnvisie, maar hier moet direct écht werk van worden gemaakt. Nederland loopt in vergelijking met omliggende landen achter. Een duurzame samenleving respecteert het milieu, verspilt minder, zorgt voor een gezonde en prettige woon- en werkomgeving, maar bespaart ook nog op langere termijn veel geld.

Onze voorstellen

- De provincie zet in op een omschakeling van vervuilende productiemethoden naar duurzame productiemogelijkheden voor zowel de industrie als landbouw.
- De provincie gaat werken aan versterking van de kwaliteit van de leefomgeving, luchtkwaliteit, de natuur en het landschap, waarbij respect voor alles wat leeft voorop staat.
- De provincie stimuleert regionale duurzame energieproductie en daarmee meer onafhankelijkheid van vervuilende fossiele brandstoffen van elders. Regionale productie van energie is niet alleen schoner, maar ook minder gevoelig voor storingen van buitenaf en levert op termijn geld op.
- Om het groeiende aantal (kleinschalige) producenten van duurzame energie zekerheid te kunnen bieden om aan het netwerk te leveren, zet de provincie een nieuw eigen energiebedrijf op. Dit bedrijf zorgt voor de productie, inkoop en distributie van energie. Samenwerking met particulieren, onderwijsinstellingen en bedrijven is hierbij het uitgangspunt.
- De provincie stimuleert het gebruik van zonne-energie. Daken van gebouwen vormen grote onbenutte oppervlaktes die een nuttige bestemming kunnen hebben. Er komt een concreet plan voor het plaatsen van zonnepanelen op gebouwen. De provincie geeft met haar eigen gebouwen het goede voorbeeld. Kennis van zonne-energie is zo ontwikkeld dat uitvoering direct kan plaatsvinden.
- De provincie stimuleert het gebruik van waterkrachtenergie. Stromend water heeft een grote permanente energiepotentie die nog steeds niet benut wordt. Het kleinschalig opwekken van energie met watermolens in beken en riolen wordt ook

gestimuleerd. Dit geldt eveneens voor energie uit de Maas. Dit mag echter niet leiden tot schade aan faunabestanden. Nader onderzoek kan leiden tot een plan van aanpak en verantwoorde uitvoering.

- Windmolens zijn belangrijk in de verduurzaming van onze energievoorziening. Bij plaatsing van windturbines moeten omwonenden financieel mee kunnen profiteren van de energie die in hun directe omgeving wordt opgewekt. Nieuwe technieken op het gebied van windenergie, met minder overlast, dienen op de voet gevolgd te worden en waar mogelijk toegepast te worden.
- De provincie gaat energie uit aardwarmte serieus verder onderzoeken en maakt plannen voor het uitvoeren van meer experimenten. Oude mijngangen hebben mogelijkheden om energie op te wekken en dit kan op een veilige manier geschieden.
- Het Mijnwaterproject in Heerlen (een combinatie van inzet van aardwarmte, koude/warmteopslag en hergebruik van energie) en restwarmteprojecten dienen op de voet gevolgd te worden en indien zinvol uitgebreid te worden.
- Schaliegasproductie uit fossiel gesteente gaat gepaard met aantasting van bodem, grondwater en lucht en wordt daarom afgewezen: Limburg was, is en blijft schaliegasvrij!
- Kernenergie lijkt schoon maar is het niet. Het risico op een ongeluk is klein, maar als het gebeurt is het een ramp op wereldschaal. Voor radioactief afval is geen afdoende oplossing. In Limburg is daarom geen plaats voor kernenergie! Vanwege de gevaren voor de directe omgeving, waaronder een deel van Zuid-Limburg, maakt de provincie zich hard voor sluiting van de verouderde kerncentrales in Tihange.
- Kassen in de tuinbouw, maar ook andere vormen van landbouw hebben grote onbenutte potenties op het gebied van duurzaamheid. Er komt verder onderzoek naar het benutten van energie uit tuinbouwkassen. Dit levert, naast voordelen op gebied van duurzaamheid, ook financiële voordelen op en is daarmee een mogelijke inkomstenbron voor tuinbouwers.
- Op alle plekken waar gewerkt wordt zoals in de industrie, administratie, onderwijs en welzijnsector, worden energie en goederen verbruikt. Veel hiervan is verspilling. Aan de hand van goederen die weggegooid worden kan bekeken worden op welke wijze besparing kan plaatsvinden. De provincie kan hierbij helpen door in te zetten op bewustwording. Deze taak past bij de ambitie om de meest duurzame provincie te worden.
- Zelfs ernstige luchtvervuilers zoals het wegverkeer, maar ook het asfalt, kunnen een duurzame nevenfunctie krijgen. Er komt een project voor het winnen van energie uit asfalt. Tevens wordt alsnog bekeken of in de A2 tunnel te Maastricht een project voor warmteopwekking in combinatie met filtering van vervuilde lucht op langere termijn zinvol en financieel haalbaar is. De positieve invloed op de volksgezondheid mag hier (en bij andere projecten) ook in geld uitgedrukt worden.
- De provincie heeft meer aandacht voor het voorkomen en opruimen van zware bodem- en luchtverontreiniging zoals bij Edelchemie in Panheel en Componenta in Hoensbroek. Ook zet de provincie in op het terugdringen van gebruik van schadelijke pesticiden en stimuleert duurzame landbouw. Er komt een verbod op verbranding van afval (rioolslib) als dit de lucht vervuult of voor andere vuilverbrandingsovens zelfs verboden is.

4. Limburg bereikbaar

“Alle plaatsen in Limburg zijn voor iedereen bereikbaar met openbaar vervoer”

Limburg staat voor een nieuwe aanbesteding van het openbaar vervoer en gevreesd wordt dat de kwaliteit hierdoor verder verslechterd. De SP vindt goed en betaalbaar openbaar vervoer van groot belang. Goed OV draagt bij aan de mobiliteit van schoolgaande jeugd en ouderen. De prijs van trein- en buskaarten blijft stijgen, terwijl het aantal buslijnen is afgenomen. Goed openbaar vervoer is het beste alternatief voor de auto en vermindert de toename van asfalt. De SP is tegenstander van marktwerking in het openbaar vervoer omdat heel Limburg voor iedereen (!) via het openbaar vervoer bereikbaar moet zijn. De winst voor het vervoersbedrijf mag niet voorop maar de belangen van de reizigers. Verkeersknelpunten moeten worden opgelost. Dat doe je niet door wegen simpelweg te wegen verbreden of overdreven natuur- en geldverslindende plannen als de Buitenring Parkstad erdoor te duwen. De provincie zet in op verbeteringen of het opnieuw in gebruik nemen van verbindingen via bestaand spoor, water en wegen.

Onze voorstellen

- De provincie zorgt ervoor dat alle plaatsen in Limburg bereikbaar zijn met openbaar vervoer tegen betaalbare tarieven.
- De kwaliteit van de Limburgse trein- en busstations wordt waar nodig verbeterd.
- Samen met gemeenten en gebruikers wordt een plan ontwikkeld om regionaal openbaar vervoer te combineren met gemeentelijk doelgroepenvervoer.
- Om de bereikbaarheid van voorzieningen te vergroten worden, in overleg met alle betrokkenen, de rijtijden in het openbaar vervoer aangepast aan tijden van bedrijven, instellingen en scholen.
- Nieuwe initiatieven, pilots en experimenten binnen het openbaar vervoer mogen geen verdringing van regulier werk opleveren. Bij openbaar vervoer horen professionele chauffeurs.
- Openbaar vervoer met omliggende regio's wordt uitgebreid en het kaartstelsel wordt goed afgestemd voor reizen van en naar België en Duitsland.
- Intercity-verbindingen tussen de grote steden worden doorgetrokken naar grote steden in onze buurlanden zoals Aken (D), Luik (B), Antwerpen (B) en Düsseldorf (D) en er wordt gewerkt aan verbetering van aansluitingen tussen openbaar vervoer in grensregio's.
- De stoptrein tussen Sittard en Heerlen blijft stoppen op station Hoensbroek.
- De stoptrein tussen Roermond en Eindhoven krijgt een halte in Haalen.
- De Maaslijn tussen Roermond en Nijmegen wordt verdubbeld en geëlektrificeerd en krijgt nieuwe stations: Grubbenvorst, Belfeld en Roermond-Noord.
- De spoorlijn Weert- Neerpelt (B)- Antwerpen (B) wordt weer in gebruik genomen voor grensoverschrijdend personenvervoer.
- Een goede bereikbaarheid is de basis voor een gezonde economie. De kansen voor Limburg liggen hier met name in het spoorvervoer. Snelle en frequente verbindingen met Duitsland en België zijn hierbij van belang. Samen met de regio Venlo gaat de provincie zich sterk maken voor een directe spoorverbinding tussen Venlo en de haven van Duisburg.

- Het rangeren en vervoeren van gevaarlijke stoffen over het spoor moet buiten de bebouwde kom plaatsvinden. De provincie zet zich actief in om dit te bereiken.
- De provincie gaat zich actief inzetten om gevaarlijke wegtransporten door wijken en dorpen te voorkomen.
- Limburg heeft een bijzondere interessante ligging wat betreft goederenvervoer over water. De provincie onderzoekt en maakt plannen hoe meer gebruik kan worden gemaakt van de waterverbindingen om het wegennet te ontzien en ook logistieke kansen te benutten.
- De aanleg van nieuw asfalt wordt beperkt. Alleen knelpunten vragen om een oplossing. Uitgangspunten zijn het terugdringen van autogebruik, het beter benutten van het bestaande wegennet en verbetering van de verkeersveiligheid.
- De provincie investeert in de verbetering van doorstroming en verkeersveiligheid van provinciale wegen.
- De verbreding van de A2 wordt niet op kosten van de provincie uitgevoerd. Dit is een taak van de rijksoverheid.
- Fietsen wordt gestimuleerd. Bij het opknappen van wegen en weggedeelten worden de fietspaden langs provinciale wegen vrijliggend aangelegd. In samenwerking met gemeenten worden er tussen steden en bedrijventerreinen 'fietsnelwegen' aangelegd.
- De kwaliteit van de Limburgse wandelpaden wordt in samenwerking met gemeenten op peil gehouden en –waar nodig- verbeterd.
- De luchthaven Maastricht Aachen Airport (MAA) dient een duidelijke meerwaarde voor de economie en werkgelegenheid te hebben. Verliesgevend passagiersvervoer van MAA moet niet koste wat kost overreind worden gehouden met gemeenschapsgeld, maar er moet slim worden ingezet op levensvatbaarheid door onderhoud, onderwijs en logistiek te verbinden. Anders is sluiting onvermijdelijk!

5. Limburg groen

“Ongezonde bio-industrie maakt plaats voor kleinschalige en diervriendelijke streekproductie”

Limburg vaart wel bij een mooi en goed onderhouden landschap waarbij de economische belangen van de veeteelt, land- en tuinbouw in evenwicht dienen te zijn met de leefbaarheid op het platteland. De ruimtelijke indeling van grond voor landbouw, natuur en landschap staat dikwijls onder druk door commerciële belangen van intensivering van land- en tuinbouw en veeteelt, zoals megastallen of varkensflats. Het Limburgs landschap vormt niet alleen de basis voor recreatie en toerisme, maar het is ook een belangrijke factor voor de leefbaarheid, een aantrekkelijke woonomgeving en vestigingsfactor van nieuwe bedrijven. De SP maakt duidelijke keuzes als het gaat om veeteelt en duurzame landbouw waarbij factoren als werk en inkomen, natuur en milieu, gezondheid en leefbaarheid van platteland en stad, voorop staan.

Onze voorstellen:

- De landbouw in Limburg kan kwantitatief, op het gebied van grootschaligheid, de strijd nooit winnen. De agrarische sector heeft kwalitatief toekomst als ze gericht is op duurzame streek- en grondgebonden land- en tuinbouw. Hierbij dienen een sociaal rechtvaardig inkomen voor middelgrote familiebedrijven en een leefbaar platteland voorop te staan. De provincie stimuleert verbreding van activiteiten in de landbouw.
- De provincie bevordert kwalitatief hoogwaardige en gezonde landbouwproductie door in te zetten op biologische en regionale productie en verwerking waarbij minder vervuiling van lucht, water en bodem plaatsvindt. Nieuwe vestiging van megastallen wordt niet meer toegestaan en boeren die willen omschakelen naar duurzame landbouw of veeteelt worden door de provincie ondersteund.
- De provincie beperkt en controleert de stankoverlast in buitengebieden als gevolg van intensieve veehouderij om de leefbaarheid op het platteland te garanderen.
- De provincie gaat diervriendelijkheid en dierenwelzijn stimuleren door ondersteuning van innovatie op agrarische bedrijven die doelgericht bezig zijn met productiebeheersing en met het beperken van industriële grootschalige productie.
- Het Provinciaal Omgevingsplan Limburg (POL) dient in alle onderdelen nauwkeurig omschreven te worden en gemeentelijke ruimtelijke plannen dienen nauwkeurig aan het POL getoetst te worden en afgestemd te worden in een regionale visie. De provincie mag zich niet meer laten gijzelen door commerciële partijen als het gaat om verruiming van afgesproken regels.
- Overheden dienen zich strikt aan de afspraken in het POL te houden. Zo niet, dan wordt het besproken in Provinciale Staten. De provincie voert meer controle uit en zorgt voor consequente handhaving en tijdige uitvoering in de openbare ruimte en bij het toepassen van natuurcompensatie.
- Het Limburgse land is op verschillende plaatsen aangetast en herstel is noodzakelijk, ook in bebouwde gebieden. De Limburgse natuurgebieden dienen de hoogste graad van bescherming te krijgen en moeten worden uitgebreid waar dat mogelijk is. De provincie streeft naar natuurbeheer zonder jachtgeweer

- De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) tussen Mook en Schinveld wordt voor 2018 volledig gerealiseerd en doorgetrokken tot aan Vaals, waardoor de EHS aansluit bij de ecologisch waardevolle gebieden in het Belgisch-Duitse grensgebied.
- De Provinciale Ontwikkelingszone Groen (POG) wordt de komende jaren verder versterkt en waar mogelijk uitgebreid. Knelpunten voor natuurontwikkeling, zoals o.a. in het Wormdal, worden versneld aangepakt.
- De provincie beperkt de overlast van licht en geluid en zoekt naar mogelijkheden voor nieuwe stilte- en donkertegebieden. De provincie bevordert kleinschalige landschapselementen in agrarische gebieden. Ruilverkaveling is alleen toegestaan als hierdoor ook de kwaliteit van het landschap verbetert.
- Nieuwe bedrijventerreinen op het platteland zijn overbodig. Bestaande vrijkomende (agrarische) bedrijfsgebouwen dienen gerenoveerd of gesaneerd en vergroend te worden. Afspraken met bedrijven worden nauwkeurig omschreven en dienen nagekomen te worden. Zo wordt de winning van grondstoffen op de Sint-Pietersberg en bij Sibelco beëindigd en worden concrete afspraken gemaakt over herinrichting van deze gebieden.

6. Limburg beleeft

“Kunst en cultuur moet beschikbaar en toegankelijk zijn voor iedereen”

Het leven bestaat uit meer dan alleen werken en geld verdienen. Het voeden van de verbeelding en van de geest is net zo belangrijk. Films en televisieprogramma's die je ziet, boeken die je leest of schrijft, muziek die je maakt of waarnaar je luistert, mooie schilderijen die je in het museum bekijkt of zelf maakt, toneelvoorstellingen waar je naar kijkt of aan meedoet: het zijn nu juist die dingen die je uittillen boven de alledaagsheid van het bestaan. Dat moet je daarom ook niet kapot bezuinigen, dat moet je koesteren!

Limburg heeft een uniek en veelzijdig cultuuraanbod. Dit komt tot uitdrukking in een enorme verscheidenheid met talloze monumenten, cultureel erfgoed, musea, culturele organisaties, evenementen en een levendig verenigingsleven. In een veranderende samenleving dienen er ook mogelijkheden te komen voor nieuwe vormen van kunst en cultuur. Op initiatief van de creatieve sector moet er meer worden geïnvesteerd in producties op het gebied van podiumkunsten, Urban art, film & media en design. Kunst en cultuur moeten worden verbonden aan toerisme en recreatie waarbij we het oude koesteren en het vernieuwende omhelzen. De SP wil niet alleen aandacht besteden aan religieus erfgoed, maar ook aan industrieel en andersoortig erfgoed. In de ogen van de SP moet iedereen kunnen genieten van kunst en cultuur, dat mag niet afhankelijk zijn van inkomen. Daarom ondersteunt de provincie gemeenten bij de instandhouding van haar cultureel erfgoed en gemeentelijke musea. De provincie biedt kansen om kennis te maken met kunst en cultuur in al haar verscheidenheid, door dit voor iedereen betaalbaar en toegankelijk te maken.

Onze voorstellen:

- Subsidies zijn er niet om tegenvallende sponsoropbrengsten of commerciële risico's te compenseren. Subsidiegelden voor kunst en cultuur worden ingezet voor noodzakelijk vernieuwing of verbetering in kunst, cultuur en de creatieve industrie om nieuwe ideeën een kans te bieden.
- De provincie zet zich in voor behoud van bibliotheken en voor een goede spreiding van de bibliotheken in Limburg. Verspreiding van boeken in kleine kernen kan via de multifunctionele centra uitgevoerd worden. Er komt een actieplan om de relatief hoge laaggeletterdheid binnen Limburg terug te dringen.
- De gereserveerde 15 miljoen euro voor Maastricht Culturele Hoofdstad wordt over de hele provincie ingezet voor culturele doeleinden.
- De provincie zorgt voor een goede geografisch spreiding van het cultuuraanbod en een eerlijke verdeling van de middelen voor cultuur over heel Limburg.
- Culturele activiteiten moeten voor iedereen toegankelijk zijn, want kunst en cultuur zijn van en voor iedereen.
- Op het vlak van cultuureducatie en cultuurparticipatie moet de provincie een stimulerende en aanvullende rol spelen. Het is belangrijk dat kinderen en jongeren in aanraking komen met kunst en cultuur via school, in hun vrije tijd of in de buurt.
- Kunstuitingen zoals mixed-media en de popcultuur krijgen een belangrijkere positie. Dit gebeurt door samen met de Limburgse steden te streven naar gezonde podia in de hele provincie en het stimuleren van werklocaties en oefenruimtes.
- Provinciale en gemeentelijke musea zijn één dag in de maand gratis toegankelijk.

- De belangrijkste musea worden ondersteund om zich sterker te profileren door kunstcollecties en exposities meer internationaal karakter te geven om internationaal cultuurtoerisme te stimuleren.
- De Limburgse mijngeschiedenis is uniek voor ons land en heeft een enorme cultuurhistorische betekenis gehad voor Limburg. De Provincie steunt de oprichting van een provinciaal mijnmuseum in Heerlen.
- Er dient een betere balans te komen tussen amateurbeoefening en het professionele veld. De provincie dient meer oog te hebben voor de professionele kunst- en cultuursector, film, media, design, mode en popcultuur, die naast een belangrijke culturele waarde ook een economische waarde hebben.
- Er dient een duidelijk verschil te worden gemaakt tussen commerciële evenementen en culturele evenementen.
- Schoolbezoeken aan de provinciale musea zijn altijd gratis. Ook gemeentelijke musea hebben hun waarde en verdienen ondersteuning.
- Om musea voor scholen toegankelijker te maken, maakt de provincie een fonds om het vervoer te faciliteren.
- De provincie zet zich in om het cultureel erfgoed een kansrijke maatschappelijke herbestemming te geven en niet slechts te kiezen voor commerciële herbestemming.
- De provincie heeft niet alleen oog voor boerderijen, kloosters en kerken, maar ook voor leegstaand industrieel en landschappelijk erfgoed.
- De provincie neemt de regie in het zichtbaar maken van het Romeins verleden in Limburg.

7. Limburg bestuurt

“De provincie biedt ondersteuning waar de nood het hoogst is”

Inwoners van Limburg zijn geen klanten van de provincie. Ze vormen de bondgenoten in de strijd voor een mooiere, eerlijkere en socialere provincie. De Limburgers moeten daarom meer invloed krijgen bij provinciale projecten. Niet aan het eind, als de plannen al klaar zijn, maar aan het begin, als de plannen nog moeten worden gemaakt. De provincie moet zich meer en beter inspannen om de Limburgse bevolking te betrekken bij besluitvorming door te blijven luisteren en dáár te ondersteunen waar de nood het hoogst is.

Limburg is voortdurend in beweging. Het aantal inwoners neemt af, vooral het aantal jongeren, terwijl het aantal ouderen toeneemt. De komende jaren zal de provincie samen met de Limburgse bevolking, gemeentebesturen en de landelijke overheid alles in het werk moeten stellen om het welzijn van de bevolking op zijn minst op peil te houden. Dit betekent dat er prioriteiten moeten worden gesteld. Werkgelegenheid, goede zorg, betaalbare woningen, goed openbaar vervoer zijn de belangrijkste aandachtspunten. Maar ook op duurzaamheid en een gezonde leefomgeving dienen een hoge prioriteit dienen te krijgen. De provincie moet dit samen met de gemeenten oppakken. Het bestuur van Limburg moet als kernwaarden hebben: integriteit, openheid en bereikbaarheid. Daarnaast moet het bestuur sober omgaan met gemeenschapsgeld als het gaat om eigen voorzieningen..

Onze voorstellen

- De provincie zal voor haar eigen activiteiten zoveel mogelijk samenwerken en aanbesteden bij maatschappelijk verantwoorde ondernemingen. Deze bedrijven hebben een eerlijke beloning voor alle werknemers, geen exorbitante salarissen of bonussen, discrimineren niet op afkomst en leeftijd, hebben of nemen mensen in dienst met een handicap en/of een afstand tot de arbeidsmarkt en komen bij voorkeur uit de regio zelf. De provincie zal de aanbestedingen van (grote) projecten dusdanig inrichten, dat ook kleinere regionale en lokale bedrijven zich kunnen inschrijven en een eerlijke kans maken om mee te doen.
- Bij organisaties en instellingen die subsidie krijgen van de provincie is het inkomen van bestuurders in overeenstemming met de landelijke norm.
- Het provinciebestuur en Provinciale Staten maken zich sterk voor belangen van haar inwoners en organisaties, door deze belangen telkens weer bij het kabinet en de Tweede Kamer onder de aandacht te brengen. Daarbij gaat het ook om zaken die wettelijk niet bij de kerntaken van de provincie horen, maar wel van grote invloed zijn op de Limburgse bevolking en leefbaarheid, zoals de mijnschade, mijnwerkerspensioenen, illegale wietteelt en drugslaboratoria.
- De SP wil dat de waterschappen worden opgeheven en dat de provincie de uitvoering overneemt.
- De provincie gaat niet op zoek naar een hoog rendement op haar kapitaal door risicovol te beleggen, maar houdt het op sociaal-maatschappelijk verantwoord ondernemen of schatkistbankieren. Binnen het provinciaal bestuur dient gezocht te

worden naar verdere bezuinigingen. Het communicatiebudget van Gedeputeerde Staten wordt geminimaliseerd door inwoners op een andere wijze beter te informeren over provinciale aangelegenheden. De vergoedingen voor bestuurders en Statenleden kunnen omlaag. Het gehele takenpakket van de provincie wordt stapsgewijs onderworpen aan een onderzoek naar de kosten en baten.

- Het inhuren van externen wordt beperkt. In plaats hiervan zet de provincie zich in voor de totstandkoming van een team van specialisten van gemeenten en andere provincies op diverse beleidsterreinen.
- Regels voor integriteit en declaraties van bestuurders worden aangescherpt. Voltijd gedeputeerden en de Commissaris van de Koning hebben geen betaalde bijbanen meer.

8. Limburg betaalbaar

“100% sociaal is prima betaalbaar!”

De provincie Limburg is mede door de verkoop van de Essent-aandelen een enorm rijke provincie. Het Essentgeld is bijeen gebracht doordat alle Limburgers jarenlang netjes hun energierekening betaald hebben. Daarom moet dit geld ook besteed worden aan zaken waar we ook allemaal van kunnen profiteren. In de ogen van de SP wordt het geld uitgegeven aan zaken die er toe doen en niet aan prestige of risicovolle projecten zoals het overeind houden van een passagiersluchthaven, sponsoren van topsportevenementen of investeren in attractieparken. De SP gebruikt dit geld om de belangrijkste problemen mee op te lossen! En dat doen we door te investeren in werkgelegenheid, het opvangen van de krimp, onderwijs, betaalbaar wonen, zorg, een leefbare omgeving en goed openbaar vervoer. Daarnaast is de SP van mening dat we moeten blijven investeren in kunst, cultuur, natuur, duurzaamheid, milieu en dat er eindelijk serieus werk wordt gemaakt van de opwekking van energie uit hernieuwbare bronnen!

Belangrijkste inkomstenbron van de provincie zijn de gelden die de provincie van het Rijk ontvangt. Belangrijkste zelfstandige inkomstenbron voor de provincie zijn de opcenten voor de motorrijtuigenbelasting. Gezien de gezonde financiële situatie van de provincie is de SP tegen verhoging van de opcenten (motorrijtuigenbelasting). De door de provincie ontvangen leges worden gebruikt om gemaakte kosten te betalen. Het Essentgeld bedraagt 1,1 miljard euro. Onder het huidige beleid mag 85% alleen gebruikt worden als het evenveel winst oplevert als de Essent-aandelen voor de verkoop. De overige 15% mag maatschappelijk rendabel worden ingezet, maar alleen als er elders in de begroting geen geld te vinden is. In de ogen van de SP kan het inzetten van het Essentgeld ook renderen wanneer het in de toekomst tot minder uitgaven zal leiden of op langere termijn voor inkomsten zorgt. Het Essentgeld is immers door de Limburgse bevolking opgebracht en dient haar ook weer ten goede te komen. Daarom wil de SP dat dit geld ook vaker ingezet gaat worden voor een beter en leefbaarder Limburg. Bij uitgaven dient van begin af aan duidelijk te zijn wat we willen bereiken. Deze doelen moeten zorgvuldig bewaakt worden. Indien duidelijk wordt dat een uitgave niet leidt tot het gewenste doel, dient deze aangepast te worden en in het uiterste geval te worden stopgezet

- Inzet van provinciale middelen dient niet enkel economisch- maar ook maatschappelijk rendabel te zijn.
- De provincie gaat niet op zoek naar een hoog rendement op haar kapitaal door risicovol te gaan beleggen, maar houdt het op staatsobligaties met triple-A status of schatkistbankieren.
- De provincie investeert in de Limburgse economie als hierdoor banen worden behouden en nieuwe banen worden gecreëerd
- Zorg en leefbaarheid staan, mede door bezuinigingen, onder druk. De provincie ondersteunt gemeenten bij het bieden van goede zorg en op peil houden van leefbaarheid via investeringsfondsen
- De inkomsten uit de opcenten (motorrijtuigenbelasting) worden ingezet voor de verbetering van verkeersveiligheid, openbaar vervoer en de kwaliteit van de lucht.
- Leges worden tijdelijk verlaagd als dat leidt tot meer werkgelegenheid in onze provincie, zoals de verlaging van de bouwleges om de bouw te stimuleren.
- De provincie is terughoudend in het aangaan van publiek/private samenwerking waar de kosten vaak voor de gemeenschap zijn en de lusten voor het bedrijfsleven.